yeni ses

DİSK
BASIN-İŞ

1 MAYIS'DA 1 MAYIS ALANINDA

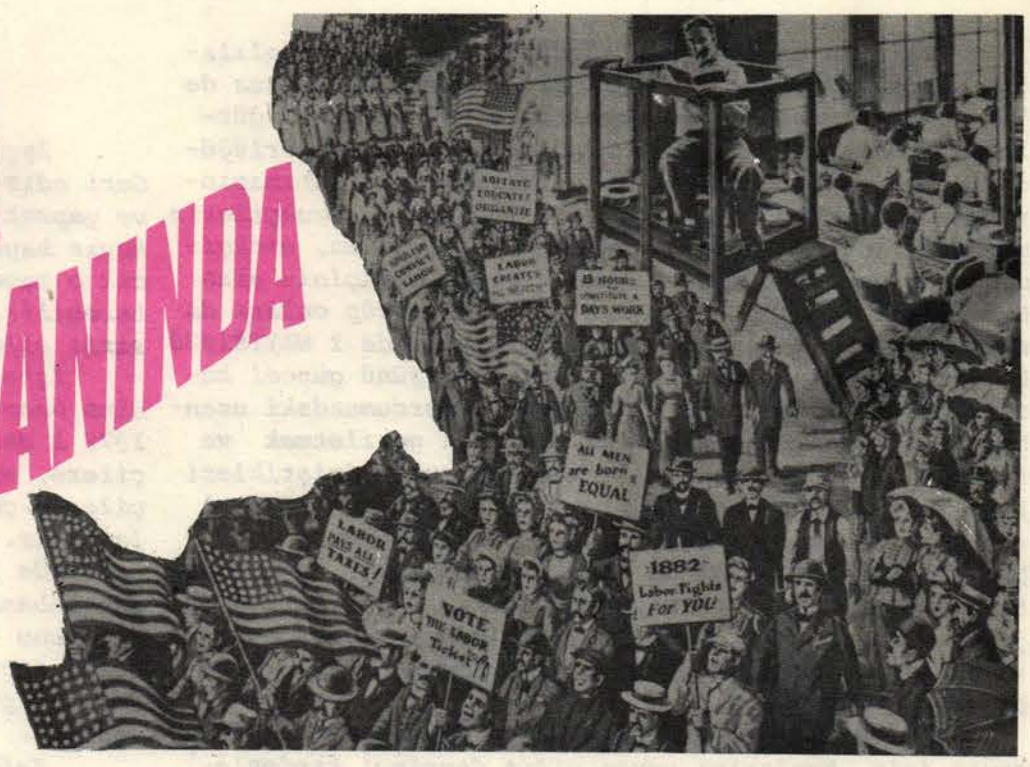

1886' dan 1978'e

1 MAYIS BAYRAĞINI YÜKSELTELİM...

HİLMİ CELHUNZ

Faşizmin tırmanışını sürdürdüğü, hayat pahalılığının alabildiğince arttığı, ekonominin dar boğaza de ğil çıkmaza girdiği, emperyalizmin ve yandaşı örgütlerin akbaba gibi başımıza üşüştüğü, okuma özgürlüğünün yok olduğu, genç kardeşlerimizin, çocuklarımızın sokak ortalarında bombalandığı, işçilerin, emekçilerin sömürülerinin alabildiğince arttığı, işçiden, emekçiden yana yana gözüken aslında işçinin emekçinin alın teri ile kazandığı üç kuruşu dahi çok görüp onları da almanın yasal yolları arandığı bir ortamda 1 MAYIS1978 Dünya işçilerinin Birlik ve Dayanışma günü güncel konularımız arasına girdi. CIA'nın ve yurdumuzdaki uzantılarının yapılacak nice 1 Mayıs'ları geriletmek ve Türkiye işçi sınıfını yıldırmak amacıyla giriştikleri 1 Mayıs 1977 kâtliamı, Türkiye İşçi Sınıfına 1978 1 Mayıs'ını daha görkemli, daha bilinçli ve daha etkin bir şekilde kutlamasının gerekli kılmıştır. İşçi Sınıfı faşizme, CIA ve onun yurdumuzdaki uzantılarına işçilerin omuz omuza dayanışması içinde 1 Mayıs bayrağını yüksekten daha da yükseğe çıkartarak gereken cevabı vermiş olacaktır.

İşçi Sınıfı ve onun birlik ve dayanışma günü 1 Mayıs için, kanlarını veren yiğit devrimci kardeşlerimizin görevlerini bıraktıkları yerden devralıp devam ettirmek devrimci ve sosyalist olarak en başta gelen görevlerimizdendir.

İşçi Sınıfı ilericidir ve doğuştan sosyalisttir. Geri adım atmaz. O halde bize düşen görevi yapmalıyız ve yapmak zorunluluğunu hissetmeliyiz. Ancak o zaman 1 Mayıs bayrağını yüksekten daha yükseğe çıkarabilir ancak o zaman akan devrimci kanların boşa akmadığını gösterebilir, ancak o zaman faşizmin iğrenç suratına nasırlı ellerimizle şamarı indirebiliriz.

İşte bütün bunlardan dolayı 1978 1 MAYIS'ı böylesine önem taşıyor. Burada biz işçilere düşen görev 1978 1 MAYIS'ının önemini kavrayıp taksim alanını işçilere, emekçilere dar gelecek şekilde doldurmak ve işçilerin çelik disiplini ile alabildiğince coşkuyla kutlamaktır. Bu görevimizi lâyıkı ile yerine getirdiğimiz takdirde faşizme, emperyalizme ve yurdumuzdaki bir avuç parababasına işçi sınıfının dün olduğu gibi bugünde var olduğunu ve yarın da varolacağını, hiçbir iç ve dış güçlerin işçi sınıfının kararlılığını engellemeye ve yıldırmaya gücü yetmiyeceğini bir kez daha kanıtlamış olacağız.

Zafer mutlaka işçi sınıfının, bayrağımız mutlaka işçilerin elleri üzerinde yüksekten daha da yükseklere çıkartılacaktır. 1 MAYIS 1978 de 1 MAYIS Alanında buluşmak üzere dostça selâmlar.

GÜLAY DEMİR

Soygunun, talanın, yağmanın sürdürüldüğü ülkemizde başımıza gelenler çoğu kez kader sanılır. Küçücük çocuklar okuyamaz, beslenemez, dilenmek zorunda kalır.. İşsizlik, yoksulluk ve horlanma cehenneminden kurtularak büyüyebilenler ise, çoğu kez faşistlerce köşe başlarında öldürülür.. Ömrü boyunca acı çeken analar, acının en zorunu yaşar.. Bunlar kader midir? Asla. Sömüren sınıfın, sömürüsüne karşı çıkanlara oynadığı oyundur bu...

EĞİTİM

DIZI : 1

ÜRETİM NEDİR?

Üretim deyince ilk akla gelen şey insanın yaşaması için gerekli maddeleri elde etmesi oluyor. Ancak "madde elde etmek" deyince,bugünkü toplumumuzda insanı çok şaşırtıcı olaylara karışmışızdır.

Köy ağası da: konağında oturmuştur, adamlarıyle "bey gibi yaşamak için" ortalıkta kaplıyabildiği toprakları benimsemiştir. O toprakta çalışmadıkça yaşıyamıyacak durumda bırakılmış insanlar : Marabalar, ortakçılar, Yanaşmalar Ameleler ve ilh. uğraşırlar. Bu uğraşmalarla yaratılan maddelerden Ağa pazar kanunlarına göre insafına kalmış bir bölük "maddeyi elde eder". Ağa'nın böyle madde elde etmesi üretim yapması mıdır? Hayır.

Bezirgân ve tefeci hacıağa ile eşraf ta başka türlü davranmazlar. Ellerine üç beş kuruş para sermayesi geçirmişlerdir. Bu para ile köylüleri, esnafları ve benzeri sıkışık insanları haraca bağlarlar. Kendi geçimleri için, çoluk çocuklarının bugün ve yarın rahat etmesi için, öbür dünyaya dek nimetler sağlamak için "madde elde etmek" zorundadırlar. Bunların madde elde edişleri üretim yapmaları mıdır? Gene hayır.

Köy ağasının yaptığı madde elde ediş te, tefeci-bezirgân hacıağa ve eşrafın yaptığı madde elde ediş te "ÜRETİM" yapmak değildir. Hatta ağalık ve tefeci-bezirgânlık üretimle doğrudan doğruya hiç ilgilenmeyi sevmezler. Onların yerine üretimde ortakçılar, yanaşmalar köylüler ve esnaflar çalışırlar. Ortakçı, yanaşma, köylü ve esnaf nasıl isterse öyle çalışsın, "ne işi varsa görsün" yeter ki ağaya ve tefeci-bezirgâna şu kadar süre için kullandığı toprak veya para (sermaye) karşılığı şu kadar iradı faizi ve kârı sağlayıp getirsin. Ondan ötesini ve ondan berisini ne ağa, ne tefeci ve ne de bezirgân aramaz.

AĞANIN ARADIĞI: Mülk edindiği geniş topraklar üzerinde yapılacak üretimin (madde yaratmanın) biçimi veya yordamı veya verimi falan değildir. O ağa, toprakta çalışmasına müsaade ettiği yarıcının, yanaşmanın, belli bir süre sonra ağasına sağlıyacağı İRAT (rant) tutarına bakar.

TEFECİNİN ARADIĞI: ödünç verdiği paranın nerede, nasıl kullanılacağı, yahut bir üretime yâni madde yaratmaya yarayıp yaramıyacağı değildir. O tefeci, ödünç para kullanılmak üzere sermayesini kiraya vermiştir. Köylünün, esnafın, aydının, hatta kapitalistin belli bir süre sonunda tefeciye sağlıyacağı FAİZ (tefe,rıba) tutarına bakar.

BEZİRGÂNIN ARADIĞI: satmak üzere parasıyla veya para vaadiyle satın aldığı köylüden, esnaftan, aydından, hatta kapitalistten belli bir süre sonunda sağlıyacağı KÂR tutarıdır. Bezirgân sattığı malın mirasyedice harcanmasından memnun olur, hatırı kalmaz. Yâni, bezirgân sattığı malın üretici biçimde üretim uğrunda kullanılmasına aldırmaz. Bezirgânın mallarını alan kişi ne dilerse yapsın. Yeter ki, malların karşılığını öderken: bezirgânın o maddeleri satınaldığı paradan çok fazlasını bezirgâna ödesin.

SÖZLÜK

DİYALEKTİK:

Kökü eski Yunancaya kadar gider. O zamanlar fikirleri karşılıklı tartışma, çalıştırma anlamında kullanılırdı. Zamanla bir felsefe akımının adı oldu. Bu akıma göre herşey zıtlardan, çelişkili kutuplardan oluşmaktadır. Dünya'daki Kuzey ve Güney, mıknatıstaki Artı ve Eksi, hayattaki ölüm ve yaşam vs. vs. gibi. Marks ve Engels bu düşünceyi maddeci temele oturtup İşçi Sınıfının dünya görüşünü (gerçek bilimini) oluşturdular. Diyalektik maddeciliğe göre herşey birbiriyle ilişkilidir. Hiçbir şey durgun ve hareketsiz değildir. Herşey zıtların birliği ve çelişme prensibiyle değişir ve gelişir.

- - - - - - - - - - -

FİNANS-KAPİTAL

Türkçedeki kelime karşılığı mali sermayedir. Kapitalizmin tekelci aşamaya ulaşmasıyla ortaya çıktı. Serbest rekabetçi dönemde tüm burjuvalar egemen iken, tekelci aşamında egemenliği ticaret sermayedarlarının en kodamanlarıyla sanayiisermayedarlarının en kodamanları ve büyük toprak ve mülk sahiplerinin en kodamanları ele geçirdiler. Orta ve ufak burjuvaları egemenlikten alaşağı eden bu kodaman parababaları banka ve şirketlerde domuztopu olarak finans-kapital olarak ortaya çıktılar.

TEFECİ-BEZİRGÂN

Kapitalizm öncesi binlerce yıllık antik çağın egemen gücüdür. Tefeci-bezirgânların üretimle doğrudan bir ilişkileri yoktur.Sadece ürünlerin üretildikleri yerden tüketildikleri yere nakli ile ve vurgunla ilgilenirler. Küçük üreticileri borçlandırarak topraklarına el koymakta çok hünerlidirler. Günümüzde, Türkiye'de, finans-kapitalle elele tırnak gibi olantefeci-bezirgânlık, gericilikte üstüne bulunmayan asalak sınıftır.

- - - - - - - - - - -

İRAT-RANT

Emlâk ve mülk sahiplerinin artı değerden aldığı paydır. Eğitim seminerlerimizden bildiğimiz gibi, üretimden kapitalistten aldığı kâr, emlâk ve mülk sahibinin aldığı iseranttır. Bir başka deyişle emlâk'ın sahibine sağladığı gelirdir.

- - - - - - - - - - -

RÖNESANS

Kısaca, yeniden doğuş demektir. Yıkılmış bir medeniyetin geliştirilerek yeniden kurulması tarihte rönesans diye isimlendirilmiştir. Tarihte birçok kez "tekerrür" etmiş rönesanslar hep çökmekte olan bir kent medeniyetinin dışarıdan gelen akımlarla yıkılması ve yeniden canlandırılmasıdır. Türklerin İslâm ve Bizans medeniyetlerini yıkıp yeniden kurmaları yakın tarihin en canlı rönesansıdır.

TARİHTE

Amerika, 1861-65 yılları arasında, "kuzey-Güney harbi" diye adlandırılan bir iç savaşa sahne olmuştu. Savaşın karşıt güçleri özünde, Kuzey'in İngiltere'ye karşı verdiği bağımsızlık savaşı ile burjuva anlamda devrimini gerçekleştirmiş Sanayicileri ve Güney'in henüz işgücü olarak zenci köleleri kullanan feodal toprak ağaları idi. Yine aynı yıllarda çalışmalarına başlayan 1. Enternasyonal, bu savaşta Kuzey'i desteklemiş ve bu desteğini, Marks'ın yeniden başkan seçilmesi dolayısı ile Lincoln'e yazdığı bir mektupla açıklamıştı. Bu destek şüphesiz ki, Kuzey'in zaferinin tarihsel açıdan ilerletici bir işlev görmesinden ileri geliyordu. Ancak, iş savaş sonrası, durum değişmiş, kendisininkine göre geri bir üretim biçimine son veren Kuzey'li sanayiciler, yine kendisine göre ileri bir üretim biçiminin yaratıcısı ve temsilcisi olan İşçi Sınıfına karşı gerici, kesin bir tavır içerisine düşmüşlerdi. İşçi Sınıfı hareketi, buna rağmen gelişiyor ve özellikle ekonomik alandaki taleplerini her fırsatta öne sürüyordu. Oysa, savaş ekonomisinin aldatıcı hareketliliği, savaşın bitimi ile yerini ağır buhran yıllarına bırakmıştı. İşverenler bu buhranı savuşturmada, tek çözüm yolu olarak, işçi haklarını dondurmayı ve ücretleri düşürmeyi görüyorlardı. Üstelik "hür"leştirilen Güney'li zenciler yedek bir işsizler ordusu oluşturuyor ve bu olgu ücretlerin düşürülmesinde işverenlerin elinde bir tehdit unsuru olarak kullanılıyordu.

13 Ocak 1874 yılında Newyork'taki büyük işçi gösterisi, ücretlerin 4 eyalette birden düşürülmesine karşı yapılmış ve yüzlerce işçinin yaralanması, bir o kadarının tutuklanması ile bastırılabilmişti. Yine aynı nedenle yapılan Mississipi'nin doğusundaki işçi direnişi kanla boğulmuş ve yüzü aşkın işçi katledilmişti. Pennsylvania kömür madeni işçilerinin hareketi, 10 işçi liderinin idamı ile sonuçlanmış, demiryolu işçilerinin grevi 12 kişinin öldürülmesi ile aynı şekilde kan ve terörle bastırılmıştı.

Genellikle, 1842 yılında çıkarılan bir kanunla faaliyetlerini sınırlı bir şekilde sürdüren sendikalarda örgütlenen işçi sınıfı hareketi, tüm bu baskı ve teröre rağmen yükselmeye devam ediyordu. Gerçi 1877 direnişleri başarılı bir sonuca ulaşamamıştı. Ancak, İşçi Sınıfı, Tompkins Meydanında, pennsylvania madenlerinde çok zengin deneyler edinmişti.

1884 yılında Şikago'da toplanan işçi kongresi, 8 saatlik işgünü için direniş kararı aldı. 1885 yılında Washington Kurultay'ınca da onaylanan bu karar uygulama safhasına 1 Mayıs 1886 tarihinde girebildi. O gün, ülkenin bir çok yerinde işçiler şalterleri indirerek üretimi durdurdular. Özellikle, Şikago, Cincinati, San-francisko, Saint Louise, Newyork gibi şehirlerde 5.000'den fazla işletmede hayat durdu. İşverenler bu durum karşısında, 3 Mayıs gününe kadar dişlerini göstermediler. ancak 3 Mayıs 1886 günü, Şikago da bulunan Mc-Cormick-Harvester fabrikası önünde gösteri yapan 10.000'i geçkin işçi kitlesinin önüne, polis tarafı ndan ateş açıldı. Bu ateş sonucu 4 işçi öldü, yüzlercesi yaralandı. 4 Mayıs günü bu katliamı protesto etmek için, Hinghmarket Meydanında, Polis kordonu altında bir miting düzenlendi. Miting'in bitiminde, bir Ajan-provakatör tarafından patlatılan bomba, polisin ateş açmasına sebep teşkil etti ve meydan kanlı bir çatışmaya sahne oldu. Bilanço, 7 ölü, 50 yaralı polis ve 4 ölü, 50 yaralı işçi... Olayın ertesinde polis, Şikago'da geniş bir insan avına girişti. Yüzlerce işçi tutuklandı. Tutukluların 8 tanesi hakkında "kasten adam öldürmek" suçundan idam cezası isteniyordu. Bu tutuklulardan bir tanesi kaçmayı başardı, 7 tanesi ise aşağıdaki kararla mahkum edildi.

"Müsbet delil, bizatihi olayın kendisidir. Binlerce kişinin çatıştığı bir miting'te, sizlerin bombayı attığınıza tanıklık edecek sayıda, atmadığınıza tanıklık edecek adam bulmak mümkündür. Ancak geçmişiniz ve sosyal mevkiiniz jüri'ye suçlu olduğunuz konusunda yeterli delil vermiştir. İdama mahkum edildiniz."

Fakat, bu ölüm kararı bile onların devrimci direnç lerini kırmaya yetmedi. İşte karar karşısında söyledikleri son sözleri:

SPIES: "Bu mahkemenin önünde ve Devlet'in temsil etmesi gereken halkın önünde, Eyalet Başsavcısını ve Şikago polis müdürünü cinayet işlemek üzere uydurma bir dava tezgahlamakla suçluyorum.."

PARSONS: "Bu ülkenin kanunlarına karşı gelmedim. Ne ben, ne arkadaşlarım Amerikan vatandaşlarının herhangi bir yasal haklarını ihlâl etmedik. Konuşma özgürlüğüne, basın özgürlüğüne, toplantı özgürlüğüne tecavüz edilmeyeceği hakkını savunuyoruz. Ve iddia makamının, Amerikan halkının çok pahalıya kazandığı bu haklarını elinden almasına karşı çıkıyoruz. Ama iddia makamı, 7 adama ölüm cezası istemekle zaferi kazandığını sanıyor.."

SCHVAB: "İdealimizin bu yıl, ya da gelecek yıl gerçekleşmeyeceğini biliyorum, ama mümkün olduğu kadar yakın bir gelecekte, ileriki bir yılda gerçekleşeceğini biliyorum."

FISCHER: "Ölüme mahkum edilmemi protesto ediyorum, çünkü cinayet işlemedim. Ancak Sosyalist olmam sebebi ile öleceksem, bir sözüm yok.."

LINGG: "Sizi tanımıyorum. Sizin kanunuzu tanımıyorum. Nizamınızı, kuvvete dayanan yetkinizi tanımıyorum Bu yüzden asın beni."

FIELDEN: "Hakları yalnız imtiyazlı sınıflara göre ayarlıyan ve işçilere hiçbir hak tanımayan hükümete karşı kim saygı duyabilir? Böyle bir hükümete saygım yok benim.."

Halkın bu karara karşı gösterdiği şiddetli tepki üzerine, 3 işçi önderinin cezası müebbet hapise çevrildi. Bu sırada Lingg hücresinde öldürüldü ve cinayete intihar süsü verilmek istendi. Emekçilerin tepkisiyükseldi, genel direnişlere dönüştü. Bu hareketlerden korkan burjuvazi, önderlerden Parsons'a "Özür dilekçesi" vermesi koşuluyla cezasını müebbet hapse çevirmeyi önerdi. Ama parsons tüm ısrarlara rağmen bu öneriyi kabul etmedi ve nedenini şöyle açıkladı: "Haklı olduğumu biliyorum (...) Ve ben de çok iyi biliyorum ki dilekçeyi imzalarsam hüküm değiştirilecek. Ama, bana daha fazla üstelememenizi rica edeceğim. Ben suçsuzum jürinin beni suçlu bulduğu suçu işlemedim. Bütün dünya biliyor suçsuz olduğumu, eğer asılırsam cani olduğumdan değil, Sosyalist olduğumdan asılacağım, geçmişte öğretmiş, söylemiş ve yazmış olduğum şeyler yüzünden asılacağım. Hignmarket'e bomba attığımdan değil. İllinois halkı, kendisini gönüllü olarak yetkilerine sonmuş bir suçsuzun asılması karşısında susmayı göze alırsa, ben de savunduğum fikirler ve davam uğruna asılmayı göze alabilirim."

Bu yiğit, kararlı ve bilinçli 4 işçi önderi 11 Kasım 1887 günü asılarak idam edildiler. Burjuvazi onların hayatına son verebilmiş, ancak azim, kararlılık ve uzlaşmazlıkları karşısında aciz kalmıştı.

İşte her 1 MAYIS, bu 4 işçi önderinin kişiliklerinde somutlaşan, İşçi Sınıfının 8 saatlik işgücü uğruna Amerika'da vermiş olduğu bu kanlı, dişediş mücadeleyi anma, pratikte tekrarlama, işçi dayanışmasının uluslar arası planda gösterme, ispatlama günüdür.

1 MAYIS

Bu anma günü kararını ilk olarak, 1888 yılının Aralık ayında, St. Louise şehrinde toplanan Amerika Emek Federasyonu Genel Kurulu almıştır. 1889 yılında Engels'in önderliğinde toplanan ve 2. Enternasyonalin Kuruluş Kurultayı olan Paris Kongresi'de yine bu yönde bir karar alıyordu. Oy birliği ile kabul edilen tasarıda şu sözlere yer veriliyordu:

"Belirlenmiş olan tarihte, bütün ülkelerde ve bütün şehirlerde, aynı zamanda uluslararası bir gösteri yapılacak ve gösteri aracılığı ile, Emekçiler 8 saatlik işgününü kabul etmesi ve Paris Kongresi'nin öteki kararlarını uygulaması için resmi makamları zorlayacaktır.

Amerikan Emek Federasyonu, 1 Mayıs 1890 tarihinde buna benzer bir gösteri yapılması hususunda karar vermiş olduğundan, aynı tarih, Enternasyonal gösterinin yapılma tarihi olarak da kabul edilmiştir.

Çeşitli milletlere mensup emekçiler, bu gösteriyi kendi ülkelerinin özel şartlarını ve durumlarını gözönünde tutarak tertipleyeceklerdir."

Nitekim, bu karardan sonra, birçok ülkenin işçi Sınıfı Partileri 1 Mayıs 1886'yı genel grevle anma ve kutlamaya giriştiler. 1 Mayıs 1890 tarihinde uygulanmaya başlanan bu karar tüm dünyada öylesine güçlü bir destek gördü ki, 2. Enternasyonal'in 2. Kongresi de bu gösterilerin her yıl aynı günde tekrarlanmasına karar verdi. İşte o günden bu yana, her yıl 1 Mayıs, geleneksel bir uluslararası işçi direnişi günü olarak kutlanagelir.

ÜLKEMİZDE 1 MAYIS'LAR:

Türkiye'de İşçi Sınıfı'nın ekonomik, demokratik taleplerini içeren spontane hareket, sosyalist hareketten eskilere, 1900 yıllarına uzanır. Ancak bu dönemlerde kutlanan 1 Mayıs'larda devrimci bir ruha, gerçek amacına yönelik bir çabaya rastlanmıyor. Bu olumsuzluğun en büyük sebebi, şüphesiz ki 2. Enternasyonal'in giderek bir ihanet çizgisine varması ve durumun ülkemize de yansıması idi. Nitekim bu yıllarda kutlanan 1 Mayıs'lar bir piknik havası ve eğlencesi ile geçmişti. Gerçek anlamda 1 Mayıs kutlamalarını görebilmek için 1921 yılını beklemek gerekecekti. Bu yıl da İstanbul işgal altındadır. 1917 Ekim Devrimi'nin etkileri, Türkiye İşçi Sınıfını büyük bir alev gibi sarmakta, kucaklamaktadır. Anti-Emperyalist özdeki işçi grevleri, direnişleri tüm yurda yayılmakta, bu direnişler Sosyalist ruhla beslenmektedir. Lenin'in önderliğinde toplanan 3. Enternasyonal, 2. Enternasyonal kocakarılarının oportünist eğilimlerini tek tek kırmakta, "Bütün ülkelerin İşçileri Birleşiniz" sloganı evrenselleşmektedir. İşte bu coşkun atmosfer içinde, İstanbul Proletaryası 1 Mayıs gösterilerini organizasyona girişir. İşgal kuvvetlerinin telaşı büyüktür. Şehrin her tarafına şu bildiriler asılır:

"1 Mayıs günü her nevi esnaf ve şirketler amelesi daima çalışma haklarını muhafaza etmektedirler. Beynelmüttefikin zabıta onların mas'uniyetini kati surette temin eyleyeceklerdir. İstanbul'un askeri işgal altında bulunması dolayısıyle her nevi suikast ve siyasi nümayişlerle, fabrikalarda alet ve edevatı tahrip veya ameleyi işinden men gibi hareket askeri suç şeklinde telakki edilerek failleri askeri mahkemelere sevk olunacaktır."

1921 Türkiye'sinde bu tehdit, artık işçi sınıfına sökermiydi? Kesinlikle hayır. Türkiye İşçi sınıfı1921 de, artık Parsons'ların, fischer'lerin mücadelesindeki kararlılık ve yiğitliklerine erişmişti. Nitekim, 1921'in 1 Mayıs'ında İstanbul sokakları coşkun bin insan seline yatak oldu: "Şehrimizde İşçi Bayramı dün işçiler tarafından tesit edilmiştir. Şirket-i Hayriye Haliç ve Tramvay Şirketleri amelesi çalışmadıklarından vesait-i nakliye'nin büyük kısmı muattal kalmıştır. Ameleden bir kısmı bayramlarını tesit için mavi işçi gömlekleri giydikleri, kırmızı boyunbağı taktıkları gibi hepsi de kırmızı rozetlere hamil idiler. Amelenin bindiği bazı otomobillere de kırmızı bayrak takılmıştı. Türkiye Sosyalist Fırkası'nın Babıalideki merkezinde tören yapılmış, saat 10'dan 01.00'a kadar muzuka Enternasyonal'i çalmıştır."

Keza, bu tarihten sonra 1 Mayıs'lar Anti-Emperyalist savaşın bitimi ile gittikçe ağırlaşan baskılara rağmen 1926 yılına kadar aynı ruh ve heyecanla kutlandı. Baskılar özellikle 1925 yılında doruğuna ulaştı, geniş tevkifatlar yapıldı ve işçi örgütleri kapatıldı.

Şeyh Sait ayaklanmasını bahane eden, ancak özünde gelişen İşçi Sınıfı hareketini boğmayı amaçlayan Takrir-i Sükûn kanunu ile birlikte 1 Mayıs kutlamaları yasaklandı ve bu direniş günü o tarihten 1976 yılına kadar burjuvazi tarafından işçilere ve emekçilere şöyle tanıtıldı:

"1 Mayıs baharın ve hayatın en neşeli, lâtif bir günüdür. Bu gün 1 Mayıs olduğundan dünyanın her tarafında adet olduğu gibi vakti olanlar süt içmek ve kırlarda vakit geçirerek baharın ve lâtif ve müstesna gününden istifade etmek fırsatını kaçırmayacaklardır.

Avrupa'lılar âlelumum 1 Mayıs günü kırlarda gezmeyi, Mayıs çiçeklerini toplamayı pek büyük bir zevk addetmektedirler. Alelumum kadınlar ve genç kızlar 1 mayıs günü çayırlar, yeni biten otlar üzerinde oturmaktan pek hoşlanırlar."

Burjuvazi 1 Mayıs'ın anlamını böyle çarpıtmakla yetinmeyip her 1 Mayıs yaklaştığında bütün bilinen Sosyalistleri uydurma gerekçelerle tutukladı, bu süre içerisindegözaltında bulundurdu. Zira, Şefik Hüsnü'nün 1 Mayıs broşüründe belirtildiği gibi 1 Mayıs, "Kapitalistler için bir korku günüdür, işçiler için bir umut günüdür." Bu durum yıllarca böyle devam etti. Ta ki 1976 yılında İşçi Sınıfı 1 Mayıs'ın yüzünden bu sahte maskeyi yırtıp atıncaya kadar..

DİSK BASIN-İŞ
TÜRKİYE BASIN SANAYİİ İŞÇİLERİ SENDİKASI

BASIN-İŞ'den HABERLER

ANKARA

BASIN-İŞ Ankara şubesinde Halkevleri ve Üçer Ofset Matbaalarında çalışan üyelerimiz adına sürdürülmekte olan Toplu Sözleşme görüşmeleri anlaşma ile sonuçlanmıştır.

Adı geçen işyerlerinde çalışan BASIN-İŞ üyeleri ne ücret zammı, ikramiye yemek parası, giyecek ve yakacak parası, izin harçlığı gibi ileri haklar sağlanmıştır.

o o

Genel Sekreterimiz ve Örgütlenme Dairesi Başkanı Hüseyin Karahan'ın Ankara işçileriyle tanışma sı ve örgütlenme hakkında vermiş olduğu aydınlatıcıbilgilerin ışığında yapılan toplantı, Şubemiz açısından son derece yararlı oldu.

o o

Sosyal Faaliyetlerimizin bir ürünü olan Yapı Kooperatifimize üye sayısı gün geçtikçe artmaktadır Ayrıca, Kooperatifimiz arsası için Ankara Belediye Başkanı ile görüşen Genel Başkanımız, en kısa zamanda arsanın temin edileceğini bildirmiştir

o o

Alınan prensip kararları doğrultusunda Merkez-Şubu Dayanışması ile Şubemizde örgütlenme çalışmaları başarılı bir şekilde devam etmektedir.

o o

Genel Yönetim Kurulumuzun aldığı karar uyarınca, tüm basın emekçilerinin 20 yılda emekli olabilmeleri konulu imza kampanyasına, şubemizde Sendika üyesi olsun olmasın yaygın bir şekilde Ankara'da imza toplanmaya başlanmıştır.

o o

Sendikamızın kurulduğundan bu yana değerli katkıları bulunan ve Şubemiz Yönetim Kurulu Üyesi Ziraat Bankası Matbaası işyerinde çalışan Ragıp Toker rahatsızlığı nedeniyle yatmakta olduğu SSK Hastanesinde Yönetim Kurulumuzdaki arkadaşlarca ziyaret edilmiş, kendisine Sendikamızın geçmiş olsun ve sağlık dilekleri belirtilmiştir.

Ankara Basın_Yayın Komitesi:
Aytekin Balcı
Mustafa Tutel
Fahrettin Türkileri
Tuncer Özcan

DMO İZMİT DUVAR GAZETESİ

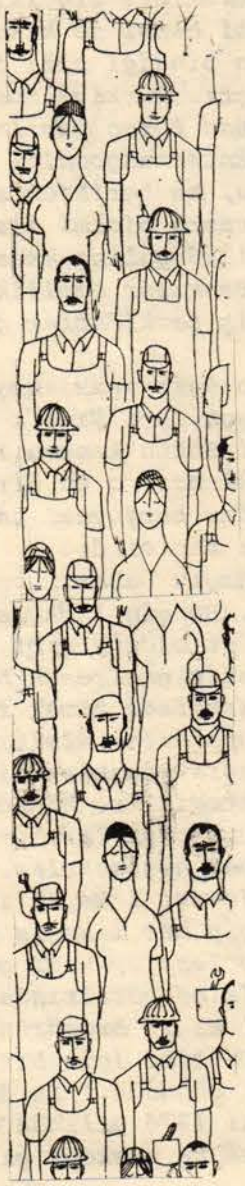

İZMİT

DİSK 5. Bölge'de kurulan 1 MAYIS Kutlama Komitesinde güvenlik sorumlusu olarak görev alan Basın-İş Genel Başkan Vekili ve Kocaeli Şube Başkanı Ahmet Salih Küley'in verdiği bilgilerden sonra iş yerimizde 1 Mayıs hazırlık çalışmalarını hızlandırdık.

Kurulan hazırlık, güvenlik, afişleme ekipleri çalışmalarını sürdürüyor. Özellikle hazırlık ekibi 1 Mayıs'a tüm arkadaşların katılması için çalışmalarını sürdürüyor.

o o

Duvar Gazetesi Komitesinde Nisan ayının iki sayısını 1 Mayıs özel sayısı olarak çıkarttı. Duvar Gazetesinde 1 Mayıs'ın doğuuşu ve Dünya İşçi Sınıfının Birlik Dayanışma ve Mücadele günü olduğunu anlattı.

Duvar Gazetesi Muhabirlikler ine Kazım Topal, ersin Sencar, Orhan Günister, Zeki Acar, Şevki Baş, Birkan Ertan, Bahadır Yavuz nezir Aydoğan, Şevki Birer ve Vefik Erencan. Yeni Ses Muhabirliklerine ise Şevki Baş, Vefik Erencan ve Orhan Günister seçildiler.

İşyerimizde çalışan arkadaşımız Saniye Kırcalı, sebebi bilinmeyen nedenlerden dolayı aldığı haplar yüzünden midesi yıkanmak üzere Hastaneye kaldırıldı. Saniye Kırcalı hastane yetkililerinin ihmali sonucu iki kez ameliyat edilmiş ancak kurtarılamıyarak 14.4.1978 cuma günü vefat etmiştir. Arkadaşımız Cumartesi günü defnedilmiştir.

Kırcalı'nın ailesine ve iş arkadaşlarına baş sağlığı dileriz.

o o

DMO işyerinde Sosyal İşler Bölümünde çalışan arkadaşımız Adil Uzunyolun bir erkek çocuğu Dünya'ya gelmiştir. Genç anne ve babayı kutlar yavruya uzun ömürler dileriz.

o o

İşyerimizin Cilt Atölyesinde çalışan arkadaşımız Nazmiye Duran'ın torunu dünya'ya gelmiştir. Genç yavruya sıhhat dolu günler dileriz.

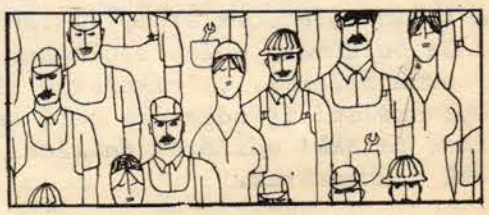

DÜNYADAN HABERLER

DEVRİMLER TARİHİNDEN

OCAK

2	9	16	23	30
3	10	17	24	31
4	11	18	25	
5	12	19	26	
6	13	20	27	
7	14	21	28	
1	8	15	22	29

KÜBA DEVRİMİ

Latin Amerika'nın ilk toplumsal devrimi **1959**'un **1 Ocak**'ında gerçekleşti. **Küba**'lı devrimciler 1959 başlarken adaya tam anlamıyla hakim olmuşlar ve **ABD** emperyalizminin işbirlikçisi **Diktatör Batista**'yı **ABD**'ye kaçmak zorunda bırakmışlardı. Emperyalistlerin işbirlikçisi sınıflara karşı, başta **Küba** işçi sınıfı olmak üzere bütün işgücünü satarak yaşayan **Kübalı**'lar, devrimcilerin genel grev çağrısına katılıyorlardı.

Başlıca üretimi şeker ve şeker kamışı olan **Küba**'nın bütün üretimi yabancı tekellerin denetimindeydi. Halk yoksulluktan kırılırken, yabancı tekeller şeker fiyatlarına göre tarımsal alanları kullanıyor ya da bekletiyordu.

16. Yüzyılda İspanyol'larca sömürülmeye başlayan ada, **1899**'da resmen ABD sömürgesi haline dönüştürülmüştü. **Küba** halkı **1959**'un ilk günü, bu yazgısını da siliyordu.

Küba devrimi, kendine özgü nitelikleriyle dünya devrimci pratiğinde özel bir önem taşımakta ve yer almaktadır. Bu açıdan dünya devrimci pratiğinin "**özgül**" bir örneğidir.

Fidel Kastro

PERU SENDİKALARI G. BAŞKANI TUTUKLANDI

Peru Genel İş Federasyonu (CGTP) Genel Başkanı İsodoro Gamarra'nın 9. Dünya Sendikalar Kongresine katılmak üzere Prag'a hareket etmeden hemen önce tutuklandığı bildirilmiştir. Gamarra, Temmuz ayındaki grevleri örgütlemek gerekçesiyle göz altına alınmışsa da, gözlemciler, Peru'nun9. Dünya Sendikalar Kongresi'nde temsil edilmesinin engellenmek istendiği görüşünde birleşmektedirler.

CARTER, BATILI ORTAKLARINA ŞANTAJ YAPIYOR!

Washington'un nötron silahının üretimini erteleme kararının ardında ne var?

ABD Başkanı J. Carter'ın nötron silahının üretimini erteleme kararının resmi yorumları arasında, Beyaz Saray temsilcisinin basın için yaptığı açıklama dikkati çekiyor.

Açıklamada, Washington'un nötron bombasına ilişkin olarak bundan sonra verilecek kararın sorumluluğunu SSCB'ye yükleme isteği söz konusu ediliyor. ABD Savunma Bakanı H. Brown televizyon konusmasında, böyle bir olasılığın ihtimal dahilinde bulunduğunu doğruladı. Brown, Bakanlığının önce olduğu gibi nötron bombasını "Amerikan nükleer cephaneliğine yararlı bir ek" olarak gördüğünü ve BaşkanCarter'in kararının, nötron silahı taşıyıcılarının yapımını etkilemeyeceğini açıkladı. Pengaton şefi, Beyaz Saray tarafından ilan edilen ertelemenin, gelecekte nötron silahının üretimine başlama olanağını Birleşik Devletler'e bıraktığını özellikle belirtti.

Amerikan basınında yer alan beyanatlara göre ABD yönetimi, nötron silahını kabul ettire mediği Batı Avrupalı ortaklarına baskı için ilan edilen ertelemeden yararlanma niyetindedir.

ARAMCO'nun bir işletmesinde üç işçi öldü

Suudi Arabistan'da bulunan ve Ortadoğu'nun en büyük petrol şirketlerinden biri olan Aramco'ya ait bir ham petrol işletmesinde patlama olmuş patlamada 3 işçi ölmüştür. Çıkan yangının kontrol altına alındığı haber verilmiştir.

Bilindiği gibi, geçen yıl da bir işletmede yangın çıkmış, kötü çalışma koşulları gizlenmek için sabotajın söz konusu olduğu iddia edilmişti

Soweto halkı belediye seçimlerini boykot etti

Güney Afrika'da Ortaklık Konseyi üyelerinin seçimi için yapılan oylamanın ikinci turunda 60 bin zenci seçmenin %94'ü oy kullanmamışlardır.

Seçimlerin birinci turu, geçtiğimiz 12 şubat günü yapılmış, seçmenlerin %94'ü oylamayakatılmamıştı.

Seçimlerin yapılmasını red eden Afrikalı kuruluşlar Güney Afrika Hükümetince ortaya atılan belediyelerin özerkliği sisteminin, siyahların siyasi isteklerini karşılamadığını belirtmişlerdir.

TALEPLERİMİZ

- İŞÇİ SINIFININ ÖZGÜRCE SENDİKA VE SENDİKACI SEÇMESİNİ, DEMOKRATİKLEŞMESİNİ, POLİTİKLEŞMESİNİ SAĞLAYACAK OLAN REFERANDUM YASALAŞMALIDIR.
- GREVLER ERTELENMEMELİ, ENGELLENMEMELİ VE YASAKLANMAMALIDIR. KİMSENİN, HİÇ BİR MERCİNİN GREV YASAKLAMA HAKKI OLMAMALIDIR.
- GENEL GREV, SİYASİ GREV, DAYANIŞMA GREVLERİ HAKKIMIZ KANUNLAŞMALIDIR.
- LOKAVT KALDIRILMALIDIR. HER TÜRLÜ TOPLU İŞTEN ÇIKARMA LOKAVT SAYILMALIDIR.
- İŞ KANUNUNUN 13, 17. VE 21. MADDELERİ VE BENZERİ FAŞİST MADDELERİ İPTAL EDİLMELİDİR.
- PATRONLARIN İŞÇİLERİ SORGUSUZ SUALSİZ, İŞTEN ÇIKARMASI YASAKLANMALIDIR.
- İŞYERLERİNDE İŞÇİLERİN SEÇECEĞİ BİR İŞÇİ DİSİPLİN KURULU KARARI DIŞINDA HİÇBİR İŞÇİ İŞTEN ATILMAMALIDIR.
- BÜTÜN ÇALIŞANLAR SENDİKALAŞMA VE GREV HAKKI TANINMALIDIR.
- HAFTA TATİLİ 2 GÜN OLMALIDIR.
- SENDİKASIZ VE SİGORTASIZ İŞÇİ ÇALIŞTIRANLAR CEZALANDIRILMALIDIR.
- ASGARİ ÜCRET TEK İŞÇİYE GÖRE DEĞİL, İŞÇİ AİLESİNİN İHTİYAÇLARINA GÖRE TESPİT EDİLMELİDİR.
- TARIM-İŞ KANUNU DERHAL ÇIKARILMALIDIR.

  TARIM İŞÇİLERİN GREV VE SENDİKA HAKKI SAĞLANMALIDIR.

  KADIN VE ERKEK İŞÇİLERE EŞİT ÜCRET VERİLMELİDİR. EŞİT İŞE EŞİT ÜCRET İLKE OLMALIDIR.
- ÇOCUK İŞÇİLER,

  ÇOCUK İŞÇİLER, ÇIRAKLAR ÜZERİNDE BASKILAR KALDIRILMALIDIR.
- İŞSİZLİK SİGORTASI KURULMALIDIR.
- İŞKOLLARININ SAYISI 16 YA İNDİRİLMELİDİR.

YENİSES, SAHİBİ : Türkiye Basın Sanayi İşçileri Sendikası adına Burhan Şahin * YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ: Heyyam Demirer * TEKNİK DÜZEN : Basın - İş Basın-Yayın Dairesi * YÖNETİM YERİ : Divanyolu, Klodfarer Cad. No: 12/2 Cağaloğlu - İstanbul Tel. : 26 30 24 - 26 30 25 * DİZGİ: Emin Alakuş * BASKI: Öz - Akın Matbaası * SON BASKI TARİHİ: 25-4-1978